

Dosarul nr. 3r-54/24 (2-22032058-01-3r-06032024)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător – Gr. Cazacu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – V. Sîrbu, A. Braga. V. Negru

DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Bolocan Igor,
în cauza de contencios administrativ înaintată de Bolocan Igor împotriva
Inspectoratului General al Poliției cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea
emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea penalității,
împotriva încheierii din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de Bolocan Igor împotriva hotărârii din 29
noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 05 martie 2022, Bolocan Igor s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea penalității.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Bolocan Igor împotriva Inspectoratului General al Poliției privind anularea răspunsurilor nr. 34/2-27 din 04.01.2022, nr. 34/2-B-338/22 din 08.02.2022, nr. 44/22-860 din 28.02.2022; obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind achitarea în beneficiul reclamantului Bolocan Igor a indemnizației lunare în mărime de 1 000 lei pentru perioada din decembrie 2018 până la 01 ianuarie 2021, iar în total a sumei de 25 000 lei, conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice, precum și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr. 650 din 12.06.2006; încasarea penalității în mărime de 0,2% din suma datorată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 decembrie 2023, în interiorul termenului prevăzut de lege, Bolocan Igor a declarat apel nemotivat asupra hotărârii din 29 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de Bolocan Igor împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 27 februarie 2024, Bolocan Igor a declarat recurs împotriva încheierii din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, expediind cererea prin intermediul poștei electronice (f.d. 142-145). La 06 martie 2024, cererea de recurs a parvenit și prin intermediul factorului postal (f.d. 156-157).

În motivarea recursului, s-a invocat faptul că recurentul de fapt, la 03 februarie 2024, a expediat în adresa instanței prin poșta electronică apelul motivat, iar la 05 februarie 2024 a primit răspuns din partea instanței cu textul „recepționat”.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei în instanța de apel spre examinarea apelului într-un alt complet de judecată.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bolocan Igor este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 februarie 2024, aceasta fiind notificată recurentului prin intermediul poștei electronice la 27 februarie 2024 (f.d. 141).

Astfel, recursul declarat de Bolocan Igor la 27 februarie 2024, înregistrat la 28 februarie 2024, este în termen (f.d. 142-145).

La 07 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului (f.d. 151, 152).

La 14 martie 2024, Inspectoratul General al Poliției a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea acesteia și indicând asupra faptului că recurentul nu a transmis apelul motivat în adresa instanței de apel, ci în adresa primei instanțe (f.d. 163-167).

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Completul de judecată reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de Bolocan Igor

împotriva hotărârii din 29 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat la 29 noiembrie 2023 în ședința publică (f.d. 120), copia dispozitivului fiindu-i comunicată recurentului la 27 decembrie 2023 (f.d. 122).

La 29 decembrie 2023, cu respectarea art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Bolocan Igor a expediat prin poșta electronică apelul nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, și rezervându-și dreptul de a prezenta apelul motivat după ce îi va fi comunicată hotărârea motivată (f.d. 124-125).

La 17 ianuarie 2024, hotărârea motivată a instanței de fond i-a fost notificată lui Bolocan Igor prin intermediul factorului poștal, ultimul semnând avizul de recepție (f.d. 133).

De asemenea, recurentul a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință de hotărârea primei instanțe, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

În astfel de circumstanțe, termenul limită de prezentare a motivării apelului a început să curgă la data de 18 ianuarie 2024, ziua imediat următoare a hotărârii hotărârii, și a expirat la data de 16 februarie 2024, iar apelantul Bolocan Igor nu și-a îndeplinit obligația pozitivă prevăzută de lege de a prezenta instanței cererea de apel motivată.

Instanța de recurs remarcă că art. 232 alin. (2) din Codul administrativ prevede termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului, în textul legii fiind specificat locul concret unde urmează a fi depusă motivarea – *la instanța de apel*.

Până la data de 16 februarie 2024, Bolocan Igor nu a depus motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău, în modul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Completul de judecată nu poate reține argumentul recurentului potrivit căruia acesta ar fi depus motivarea apelului în termenul prevăzut de lege și apreciază critic înscrisul prezentat drept dovadă în aceste sens, și anume extrasul din cutia poștală, potrivit căruia instanța a recepționat apelul motivat.

Cu referire la acest aspect, completul de judecată atrage atenția asupra faptului că într-adevăr, la 03 februarie 2024, de pe adresa electronică gainanatalia78@gmail.com la adresa electronică jrc@justice.md a fost expediat documentul electronic numit „apel Bolocan”, însă acest apel de fapt nu este unul motivat, ci are textul identic cu apelul nemotivat depus de recurent la 29 decembrie 2023, conținând aceeași frază „*Motivele apelului le voi înainta după ce voi face*”

cunoștință cu hotărârea motivată” (f.d. 135-136). Mai mult, acest document nu a fost expediat instanței de apel, așa cum prevăd normele de procedură, ci Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, or adresa electronică jrc@justice.md aparține acesteia. Chiar dacă instanța a expediat la 05 februarie 2024 un mesaj cu textul „recepționat”, acest fapt nu denotă altceva decât recepționarea mesajului de către prima instanță, și nicidecum depunerea apelului motivat de către Bolocan Igor cu respectarea normelor imperative.

Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 236 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ de declarare a apelului inadmisibil.

Este de menționat faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii la data pronunțării acesteia. Respectiv, la 26 februarie 2024, dată când a fost pronunțată încheierea recurată, instanța de apel nu dispunea de cererea de apel motivată sau oricare alte cereri din partea apelantului.

Completul de judecată menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin prisma art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, recurentul/apelant avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă la îndeplinirea obligațiilor sale procesuale.

Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a dreptului de acces la instanță și depunerea în modul și termenul prevăzut de lege a motivării apelului, în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil.

În atare circumstanțe, declararea apelului depus de Bolocan Igor ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În susținerea opiniei enunțate, completul de judecată amintește că art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza *Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a 12 Macedoniei*; *Kemp vs. Luxemburg*; *Diaz Ochoa vs Spania*), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Bolocan Igor.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Bolocan Igor.

Se menține încheierea din 26 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Bolocan Igor împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și încasarea penalității.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc